

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1694/19-B

Název	Mateřská škola Lipůvka, příspěvková organizace
Sídlo	č. p. 113, 679 22 Lipůvka
E-mail	info@mslipuvka.cz
IČ	75023962
Identifikátor	600105377
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Lenka Němcová
Zřizovatel	obec Lipůvka
Místo inspekční činnosti	č. p. 113, 679 22 Lipůvka
Termín inspekční činnosti	15. 10. 2019 – 17. 10. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b, c) a d) školského zákona

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání

Charakteristika

Mateřská škola Lipůvka, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“) a školní jídelny (dále „ŠJ“). Sídli ve starší zrekonstruované budově v centru obce. V době inspekční činnosti poskytovala vzdělávání 50 dětem. Podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání planého od 1. srpna 2018 s motivačním názvem Všechny cesty nás vedou k poznávání sebe, kamarádů a světa kolem nás (dále „ŠVP PV“) povinného předškolního vzdělávání plnilo 19 dětí, z nichž 1 mělo odklad školní docházky a 2 děti byly ve věku dvou až tří let. MŠ nabízí dětem dle zájmu jejich rodičů nadstandardní aktivity (keramiku, seznamování s anglickým jazykem, plavání), které nejsou součástí ŠVP PV. Tyto aktivity probíhají v dopoledních i odpoledních hodinách a vedou je externí lektoři za úplatu.

Provoz MŠ byl zajištěn od 6.30 do 16.30 hodin, úplata za předškolní vzdělávání byla stanovena ve výši 350,- Kč.

Finanční podmínky školy umožňují zajistit kvalitní předškolní vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka byla ve vedoucí pracovní pozici již od roku 2003, v problematice předškolního vzdělávání se orientovala velmi dobře. Pro zajištění bezproblémového chodu školy a organizování vzdělávacích činností zpracovala ve vnitřních dokumentech školy jasně stanovená pravidla, která však nebyla v běžném provozu zcela využívána ve prospěch uspokojování osobních potřeb dětí. V charakteristice vzdělávacího programu ve ŠVP PV škola jasně pojmenovala svou vizi: položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich zájmů, schopností, možností a potřeb a ve spolupráci s rodiči rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé jedince. Uspořádání života a dne v mateřské škole dle tohoto dokumentu má vycházet z respektování potřeb zdravé životosprávy dítěte. Organizaci dne však škola nastavila tak, že nebylo v určitých momentech možné zohledňovat osobní potřeby dětí, a to zvláště při odpoledních činnostech. Tento nedostatek byl zaznamenán již při předchozí inspekční činnosti v roce 2013, škola v této oblasti nepřijala účinná opatření pro jeho odstranění. Zde má škola příležitost k výraznému zlepšení. Naopak velmi dobře ředitelka školy nastavila personální podmínky zajištěním další pedagogické pracovnice, což umožnilo souběžné působení dvou učitelek při pobytu venku. Rozpis přímé pedagogické činnosti čtyř učitelek a ředitelky byl efektivní z hlediska nastavené organizace dne a zajištění bezpečí dětí. Vše bylo postaveno na přátelských vztazích a vzájemné spolupráci. Ředitelka také vypracovala plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP), který sice směřoval k naplňování cílů ŠVP PV, ale velmi málo vycházel z poznatků kontrolní a hospitační činnosti. To bylo také důvodem chybějících informací z oblasti využívání nových metod a forem, což se místy negativně projevilo ve vzdělávacím procesu. Jeho vyhodnocování chybělo, jak vyplývá ze zápisů, také při zasedání pedagogické rady, spolu s hodnocením výsledků kontrolní a hospitační činnosti a závěrům pedagogické diagnostiky. Nebylo možné proto využívat tyto poznatky pro zkvalitnění práce některých pedagogů a individualizaci vzdělávání.

K částečnému posunu došlo v oblasti zajištění kvalitních materiálních podmínek pro předškolní vzdělávání. Celý interiér prostorově nadstandardní budovy je příjemný, upravený. V přízemí jsou dvě od sebe neoddělené místnosti s jedním sociálním zázemím, které slouží jako stabilní lehárny pro všech 50 dětí, což neumožňuje zvláště mladším dětem klidný odpočinek na lůžku, a dětem s nižší potřebou spánku možnost klidových činností využitelných pro individuální rozvoj. Děti však mají k dispozici kvalitní didaktický

materiál k rozvoji funkčních gramotností. Podnětné je i vybavení pomůckami pro rozvoj jemné a hrubé motoriky, matematických schopností a přírodovědné gramotnosti. Nabídka dětské a naučné literatury je rovněž široká. Jedna třída, která prošla rekonstrukcí je funkčně členěna na tematická zákoutí s příslušným odpovídajícím výběrem hraček a didaktických pomůcek. Výška sedacího nábytku je přizpůsobena dětem všech věkových kategorií. Uložné prostory pro hračky a další didaktický materiál mají děti většinou volně přístupné. Vnitřní i vnější informační systém školy byl v době inspekční činnosti funkční. Komunikace mezi pedagogy a zákonnými zástupci dětí byla založena především na osobních jednáních, což se velmi dobře osvědčilo v době adaptačního pobytu mladších dětí a v řešení otázek výchovy a vzdělávání. Partnerství s rodiči se rozvíjelo účinně na základě četných neformálních aktivit a pravidelných setkávání. Jako zdroj informací pro veřejnost slouží webové stránky a nástěnky v jednotlivých šatnách, kde jsou umístěny zásadní dokumenty školy. Pozitivem je také dobrá kvalita stravování, při němž jsou děti vedeny k přijetí zásad zdravé výživy, a k jejich automatické implementaci do životního stylu. To doplňuje kvalitní podmínky pro vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání vycházel z podrobných třídních vzdělávacích programů s nabídkou činností směřující k naplňování cílů a očekávaných výstupů stanovených v ŠVP PV a vyplývající z reálných situací. Plánované činnosti však velmi málo zohledňovaly věkové odlišnosti a zcela opomíjely rozdílné potřeby jednotlivých dětí. Děti se vzdělávaly ve dvou věkově odlišných třídách. První třída byla pro děti od tří do pěti let. Zde se vzhledem k velkému počtu nově přichozích dětí škola zaměřila na klidné zvládnutí adaptačního procesu, začlenění mladších dětí do kolektivu, upevňování základních návyků. Starší děti jim byly oporou ve složitějších situacích, vysvětlovaly zavedená pravidla a pomáhaly jim při sebeobsluze. Spolu s vlídným a partnerským pedagogickým stylem a ve spolupráci se zákonnými zástupci vše napomáhalo vytvoření pocitu bezpečí a pohody, položení vztahových základů ve třídách a kořenů psychické a sociální samostatnosti. Zvolené přístupy, metody a formy práce umožňovaly plnit současné požadavky na vzdělávání dětí předškolního věku jen v menší míře. I když vzdělávací nabídka byla pestrá a pokrývala vždy několik oblastí, nebyla však dostatečně diferencovaná. Převažující jednotné nároky kladené na děti nevedly k aktivizujícím formám učení (tvořivosti, experimentování apod.). Při přípravě vzdělávací nabídky nebyly jako východisko využívány poznatky z pedagogické diagnostiky. Pozitivem však byla dostupnost připravených činností celé dopoledne až do svačinky a tím i vhodné doplnění spontánních her dětí. Průběh vzdělávání umožňoval práci jednotlivců i menších skupinek. Přispíval tak k rozvoji dílčích dovedností a schopností a poskytoval dostatek příležitostí ke komunikaci. Toto plynulé a klidné vzdělávání bylo přerušeno jen jednou svačinkou s kolektivním odchodem na sociální zařízení. Frontální forma činnosti zařazené po svačince nebyla násilně organizovaná, děti postupně přidávaly a s chutí se do dramatizace pohádky zapojovaly. Učitelka svým citlivým přístupem umožnila všem dětem se projevit, což přispívalo k rozvoji komunikačních dovedností a pocitu sounáležitosti s ostatními. Používané pozitivní hodnocení výsledků a projevů dětí zvyšovalo jejich sebevědomí, méně jim však poskytovalo zpětnou vazbu o úspěšnosti a možnostech zlepšování.

V druhé třídě, kde převládaly děti v roce povinného předškolního vzdělávání, mělo být vzdělávání zaměřeno na přípravu pro bezproblémový přechod na základní školu. Požadavky, které učitelky na děti kladly, byly pro všechny jednotné bez ohledu na jejich

skutečné vzdělávací potřeby, což nevedlo k postupnému dorovnání nerovnoměrností v jejich vývoji. Velmi malá vzdělávací nabídka nevedla k individualizaci vzdělávání a zvolené tradiční metody a formy práce nepřispívaly k rozvoji jejich fantazie a představivosti. Nabídka málo navazovala na předcházející dětské poznatky a zkušenosti, a proto průběh nevykazoval podporu smysluplného rozvíjení her a jejich využití pro přirozené učení. Příprava dětí plnicích povinné předškolní vzdělávání, založená zejména na vyplňování stejných pracovních sešitů, nebyla dostatečně účinná pro vyrovnávání nerovnoměrností v jejich vývoji. K verbálnímu uplatnění měly sice děti dostatek příležitostí, ale méně k rozvoji přirozených sociálních dovedností. Samostatné rozhodování a řešení problémů dětmi bylo v důsledku převažujícího frontálního vedení omezeno. Hodnocení bylo učitelkami používáno formálně, nevypovídalo o konkrétních úspěších dítěte. K sebehodnocení a vzájemnému hodnocení dětí vedeny zatím ještě nebyly. To vše snižovalo kvalitu průběhu vzdělávání. Naopak výrazným pozitivem v obou třídách bylo vedení dětí k samostatnosti při stravování. S ohledem na začátek školního roku byla na velmi vysoké úrovni. Děti si samy chystaly talíře i příbory, přinášely si jídlo, nalévaly nápoje a uklízely si po sobě. Tento důraz na podporu samostatnosti snižovalo jen společné vydávání stravy s delším čekáním v řadě. Pedagogové dbali také na estetiku stolování, dodržování pitného režimu a na osvojování správných hygienických a zdvořilostních návyků.

Přetrvávajícím nedostatkem zajištění kvalitního průběhu vzdělávání je výše uvedená skutečnost společné lehárny umístěné v přízemí školy. Ukládání k odpolednímu odpočinku probíhalo v rušném prostředí, které neumožňovalo zajištění tolik potřebného klidu pro nejmladší děti. Organizace vzdělávání neumožňovala dětem s nižší potřebou spánku v odpoledních hodinách klidové činnosti, eventuálně individualizované vzdělávání. Nerespektovala tak psychohygienické zásady a individuální potřeby dětí. Ředitelka v průběhu inspekční činnosti přijala opatření k odstranění těchto nedostatků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má vypracovaný ucelený hodnotící systém, který se zabývá všemi aspekty důležitými pro zkvalitňování podmínek, průběhu i výsledků vzdělávání. Přesto některé oblasti vykazovaly nedostatky. Zavedený nástroj pedagogické diagnostiky nebyl v praxi optimálně využíván, obsahoval spíše formální záznam dosažené úrovně znalostí a dovedností. Učitelky z nich neučinily závěr, jak se zjištěními dále pracovat. V záznamech chyběla navržená opatření pro cílený rozvoj osobnosti jednotlivých dětí a stanovení podpory pro vyrovnání nerovnoměrností v jejich vývoji. To se potom odráželo v plánování, kde chyběla individualizovaná vzdělávací nabídka podle vzdělávacích potřeb, možností a schopností dětí. Stejně tak bylo nejasné, jak si MŠ ověřuje připravenost dětí plnicích povinností předškolního vzdělávání na přechod do základního vzdělávání. Ředitelka sice prováděla kontrolní a hospitační činnost, ale bez jasně stanovených cílů. Závěry většinou formální nevyužívala k plánování DVPP a případné následné hospitace. Pro hodnocení naplňování ŠVP PV a kvality vzdělávacího procesu MŠ měla nastaven účinný proces. Hodnotila každý integrovaný blok se zaměřením na dané cíle a se stanovením opatření pro další rozvoj. Výsledky dětí v MŠ i přes nedostatky v průběhu vzdělávání odpovídaly očekávaným výstupům stanoveným v ŠVP PV. Děti mezi sebou přirozeně komunikovaly, uměly pojmenovat věci kolem sebe. Projevovaly se nenuceně, vztahy mezi nimi byly převážně přátelské, navzájem si pomáhaly. Úkoly související s připravenými řízenými činnostmi dokázaly plnit přiměřeně svému věku, individuálním možnostem a schopnostem. V zájmu hry si dokázaly zvolit kamaráda, uměly se domlouvat i spolupracovat. Ve hře uplatňovaly svoji fantazii i tvořivost a přibíraly k ní i nejmladší

děti. Mezi sebou měly pěkné vztahy vykazující ohleduplnost a ochotu si pomáhat. Nižší úroveň dětí projevovaly v řešení běžných situací, kdy se častěji zvláště starší děti obracely o pomoc na dospělé, a v zodpovědnosti za úklid po zvolené činnosti. Při stolování byly samostatné a správně držely lžíci i příbor. Byly pohybově zdatné, uměly se postarat o své věci a dobře uplatňovaly základní hygienické a společenské návyky. Starší děti ovládaly znalosti a dovednosti související s rozvojem klíčových kompetencí na úrovni umožňující jejich bezproblémový přechod k povinné školní docházce, čemuž přispívala i spolupráce se základní školou. O výsledcích vzdělávání dětí byli rodiče informováni především při denním setkávání. Jako zdroj informací pro veřejnost slouží webové stránky, kde jsou umístěny zásadní dokumenty školy.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšení materiálních podmínek: dokončení rekonstrukce budovy a postupná obnova vybavení a zajištění kvalitní učebních pomůcek,
- zlepšení personálních podmínek zajišťující dostatečné překrývání pedagogů,
- přetrvávají nedostatky v organizaci vzdělávání.

Silné stránky

- Promyšlené a cílené vybavení školy učebními pomůckami a hračkami s ohledem na věkové složení tříd.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Málo efektivní systém vedení záznamů o pokrocích dětí ve vzdělávání bez jasné stanovených závěrů pro přípravu pestré, individualizované nabídky činností,
- organizace vzdělávání nedostatečně respektující individuální potřeby a schopnosti dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat pedagogickou radu jako poradní orgán ředitelky školy pro zajištění optimálních podmínek vzdělávání,
- stanovit jasné cíle hospitační činnosti vycházející z potřeb školy a využívat výstupů z ní pro osobní rozvoj učitelek,
- poznatky z pedagogické diagnostiky využívat pro plánování individualizované vzdělávací nabídky,
- nastavit organizaci vzdělávání tak, aby podporovala zajištění osobních potřeb dětí.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení Mateřská škola IZO: 107600315 a Školní jídelna - výdejna IZO 103255681, tisk ze dne 14. října 2019
2. Výkazy o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. 9. 2019 ze dne 1. října 2019, Výkaz o činnosti zařízení školního stravování Z 17-01 Školní jídelna - výdejna podle stavu k 31. 10. 2018 ze dne 7. listopadu 2018
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Mateřská škola Lipůvka, příspěvková organizace, od 1. srpna 2018, č. j. 4/18
4. Inspekční zpráva č. j. ČŠIB-508/13-B ze dne 3. května 2013
5. Pracovní plány školy 2019/2020 – Dlouhodobý plán DVPP, Plán kontrolní činnosti 2019/2020
6. Evaluační nástroje: Vlastní hodnocení MŠ za školní rok 1018/2019, Hodnocení integrovaných bloků, Plán dalšího vzdělávání pedagogů, Záznamové archy pro hospitaci, Podrobný přehled o individuálním rozvoji a učení dítěte, Dotazník pro rodiče, Dětská kresba
7. Pedagogické a provozní porady – zápisy z jednání předložené za školní rok 2018/2019
8. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovních MŠ
9. Pracovní náplň pedagogických pracovních
10. Pracovní doba pedagogických pracovních pro školní rok 2019/2020
11. Seznam dětí ve školním roce 2019/2020
12. Přehled docházky vedený ve školním roce 2019/2020
13. Žádost o přijetí dítěte do mateřské školy (50 kusů)
14. Rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy (50 kusů)
15. Dohoda o docházce dítěte v MŠ (50 kusů)
16. Školní matrika vedená ve školním roce 2019/2020 – Evidenční list pro dítě v mateřské škole a vyjádření lékaře o zdravotní způsobilosti a povinném očkování (50 kusů)
17. Povolení výjimky z počtu dětí zřizovatelem Čj. LIPU93/2016 ze dne 18. dubna 2016 na dobu neurčitou
18. Třídní knihy (2ks) pro mateřskou školu vedené ve školním roce 2019/2020, zápis - seznámení dětí s bezpečnostními pravidly (2. září 2019)
19. Školní řád ze dne 30. ledna 2019 s účinností od 1. února 2019, seznámení se školním řádem - doloženo podpisy všech zaměstnanců
20. Seznámení zákonných zástupců se školním řádem doloženo na podpisových arších ze dne 17. září 2019
21. Směrnice Úplata za předškolní vzdělávání ze dne 1. května 2018
22. Organizační řád ze dne 25. května 2018, Provozní řád mateřské školy ze dne 29. srpna 2012, Provozní řád venkovních hracích ploch ze dne 29. srpna 2012
23. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví
24. Dokumentace ke kontrole školního stravování (Provozní řád školní jídelny ze dne 30. ledna 2019, jídelní lístky, finanční limity a další související dokumentace)

25. Dokumentace k hospodaření školy, Protokol o veřejnosprávní kontrole hospodaření s veřejnými prostředky provedené zřizovatelem dne 22. ledna 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Bc. Marcela Havlíčková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Marcela Havlíčková v. r.

Ing. Vladimír Holuša, kontrolní pracovník

Ing. Vladimír Holuša v. r.

V Brně dne 21. října 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Lenka Němcová, ředitelka školy

Lenka Němcová v. r.

V Lipůvce 26. listopadu 2019

